

Konceptiózusz építészet

Mikor alapítottad és hányan alkotjátok a BORD Építész Stúdiót?

Az irodát 2006-ban alapítottam feleségemmel, Pémmel Ildikóval és barátommal, Benke Róberttel. Jelenleg egy hét főből álló, 28-33 év közötti, jól képzett, referenciákkal bíró társaság dolgozik itt. Mondhatjuk, hogy valamennyien projektépítésszek vagyunk – és egyúttal barátok is.

Mik a stúdió fő jellemzői?

Ami mindenképp elmondható az irodáról, hogy összetartó. Mindenki kötődik a stúdióhoz, nem jellemző, hogy cserélődnek az emberek. Az itt dolgozó építésszek minden feladathoz fel tudtak nőni. Együtt alkotunk egy egészet, mindenki erősíti a csapatot.

Hogy néz ki a közös munka egy projekt esetében?

Nincs demokrácia (nevet). Én tartom a kapcsolatot a megbízókkal, bennem rajzolódik ki először, hogy mit szeretnék, így általában van egy-két nap gondolkodási előnyöm a társaimhoz képest. Mindig létrehozok egy koncepciót – amit a kivitelezés befejezéséig véghez kell vinni. Ezután közösen kiválasztjuk, hogy ki fog éppen az adott munkán dolgozni. Ha ez megvan, leülünk, elmondom, hogy mik az elképzeléseim az aktuális projekttel kapcsolatban. Ha valamit a többiek másképp látnak, továbbépítik az eredeti gondolatot. A koncepcióim általában tág értelmezések – például „lebegjen a ház”, vagy transzparens hatást hozunk létre. Elkezdünk gondolkodni, és két nap után már áll a lábán a történet, mindenki rajzolja a saját részét. Ma már megvannak azok az elvek, amik alapján az iroda dolgozik, a szabályok, építészeti kapcsolódások, amik mentén lehet haladni, és felépíteni egy házat. Ez nyilván nem alakult volna ki, ha nincs ekkora nemzetközi kitekintésünk, és nem látunk bele olyan irodák munkájába, mint Tadao Ando stúdiója.

A külföldi kapcsolatokról mesélnél kicsit bővebben?

Valamennyi külföldi irodának – például Andóéknak is – van egy egy elvekre felépített építészeti hitvallása. Ha Ando például azt mondja, hogy „ez a ház lebegjen” vagy „súlyos legyen”, ezt a hatást meg is tudják alkotni, mivel megvannak azok a készleteik, amik

A BORD Építész Stúdió sikere a koncepciók menti tervezésben rejlik. Sallangoktól és díszítésektől mentes, egyszerű házakat terveznek, amik a térről, fényről, arányokról és persze az emberekről szólnak. A H.O.M.E. Bordás Péterrel, az építésziroda alapítójával beszélgett.

által lebegtetni vagy épp a földhöz lehet szögezni a házat. Nagyon kevés építésszel dolgoznak hihetetlen nagyszámú projekten, így tökéletesen szervezettnek kell lenniük. Ez a gyakorlat teljesen ellentétes azzal, amit én itthon tanultam. Andóék például azt vallják, hogy a koncepció mindig egyedi, viszont a jól bevált építészeti eszközöket nyugodtan lehet újra és újra használni. Ezért van, hogy ha ránézünk egy Ando-épületre, akkor tudjuk, hogy azt ő tervezte, holott a koncepció mindig

tudjuk építeni az épületeinket, és azt kellett felismernünk, hogy az épületek koncepciója csak még erősebb lett ezektől.

Akkor nem is igazán vagytok kompromisszumkészek?

Nem erről van szó. Mi alkalmazott művészek vagyunk. Az építészet, ha tetszik, ha nem, egy szolgáltatás, ahol alkalmazkodni kell a megbízók elvárásaihoz, és az adott keretek között a lehető legjobb építészeti produktumot kell létrehozni. De a megbízó sosem

„A Villa hozott össze minket Tadao Andóval...”

olyan erős, hogy az egyik ház a másikkal összehasonlíthatatlan. Ez alakult ki nálunk is. Ha a most épülő épületeinket egymás mellé rakjuk, akkor mindegyiknek önálló egyénisége van, viszont mindegyik ugyanazt az építészeti eszköztárat használja. Ez szándékos volt. Mi is kidolgoztuk saját építészeti elemeinket, amikkel ma már fel

egy bizonyos burkolatot vagy szintet akar kapni – ő egy érzést akar megtestesíteni. Ha a megbízóink megkapják azt a hangulatot, amit szeretnének, akkor hátradőlnek, és mehetünk előre, megépíthetjük a házat. Sohasem követünk el erőszakot a tulajdonosokon. Ők is érzik, közös célunk az, hogy értékálló épület jöjjön létre.

VEZETŐ TERVEZŐ
Bordás Péter a Korda Stúdióknak tervezett épület teszarán

▲ **VILLA BUDAPEST KULTURÁLIS ÉS RENDEZVÉNYKÖZPONT**

A Budai Várban található, újjáépített Lónyay-villa klasszicista homlokzata egy élő házat rejt. Az épület falai egy gombnyomásra kitérnek a budapesti panorama felé

▼ **A SINFONIA VARSOVIA ÚJ ÉPÜLETE, VARSÓ**

A tervezett épület nem hoz létre új hangsúlyt a helyszínen szolgáló ősfás parkban, a meglévő, védett műemlék épületek között, hanem csupán háttérvásznat képezve, kifordított kerengőhöz hasonlóan mutatja be azokat.

A tervvel a BORD Építész Stúdió kiemelt megvételt nyert a nemzetközi pályázaton

◀ **KORDA STÚDIÓ LÁTOGATÓKÖZPONT, ETEK**

A filmstúdió látogatóközpontja, kávézója és információs épülete

A Villa Budapestnek ti voltatok az építészei, Tadao Ando pedig a belső terek kialakításáért felelt. Meséj erről kicsit!

A Kerényi József által létrehozott vasbeton vázszerkezetet a szabályozási terv determinálta, mivel egy az egyben az Ybl-ház látványát kellett újratertemni. Miután megkaptuk a házat, rengeteget törtük a fejünket, hogy a zárt struktúra ellenére a gyönyörű panorámát miként lehetne érvényesíteni. Azt gondoltuk, hogy valahogy meg kell mutatnunk az embereknek, hogy ez egy „hamisítvány”. Az találtam ki, hogy kezeljük

a klasszicista homlokzatot úgy, mint egy építkezési plakátot, amely mögött egy modern architektúrával felvértezett ház bújik meg. Innen jött az ötlet, hogy nyissuk ki a házat. Amikor a „nyitva” tábla megjelenik az ajtón, akkor egy gombnyomással forduljon el 48 virgoc homlokzati panel, és nyisson a ház a budapesti panorama felé. Amikor pedig a városi nyüzsgés véget ér, akkor egyszerűen temetkezzen vissza, és vegye fel a régmúltat felidéző álarcát. A Villa hozott minket össze Tadao Andóval is. Az építető őt kérte fel a belsőépítészet megtervezésére, amit többek között a mi paneljeink miatt fogadott el. Ennél pozitívabb visszajelzést nem is kívánhatnánk magunknak.

Mit kell tudni a Korda Stúdió látogatóközpontjának épületéről?

A filmstúdió területének legmagasabb pontján elhelyezkedő látogatóközpont multifunkciós csarnoképületének fő koncepciója a nyitottság. Az épület óriási védőtetőként jelenik meg, a legoptimálisabb kilátást nyújtva

a filmstúdiók felé. Visszafogott egyszerűségével, elhelyezkedésével ideális hely a filmgyártás nyüzsgő életének megfigyelésére.

Említsetek, kérlek, néhány egyéb aktuális projektet!

Végtelenül izgalmas feladat a Hotel Füred projekt. Ez plusz négy szintet kapna, amivel az ország legmagasabb épületévé válna. Szívem csücske a mádi borászat, talán azért, mert azzal indult az iroda. A pozitív célokat itt lépésről lépésre valósítjuk meg: épült már egy kis borászat, most fejezzük be a nagyobbat, későbbi távlat pedig egy látogatóközpont, amellyel a megbízók a régió értékeit kívánják erősíteni.

Külföldi projektekből is gondolkodtok?

Úgy gondoljuk, hogy az építészet nincs országhatárok közé szorítva. Nemzetközi tervpályázatokon is indulunk, illetve részt vettünk meghívásos pályázatokon. Külföldön dolgozni szabadság. Vannak országok, ahol készek befogadni más nációnk építészeit, akkor miért ne lehetne próbálkozni...

CURRICULUM VITAE

Bordás Péter okl. építészmérnök 2003-ban diplomázott a BME építészmérnöki karán. Tervezési gyakorlatát a MÁV Tervező Intézetben kezdte, majd speciális üvegszerkezetek tervezésével foglalkozott. 2000–2006 között a Zoboki – Demeter & Társai Építésziroda projektépítéseként részt vett többek között a Művészetek Palotája tervezésében. 2006-ban megalapította a BORD Építész Stúdiót. 2009-ben létrehozta az Aranymadár Alapítványt azzal a céllal, hogy fiatal művészeket támogasson. Számos nemzetközi pályázaton kapott elismerést, a közelmúltban: kiemelt megvételt nyert a Sinfonia Varsovia új koncerttermére kiírt nemzetközi tervpályázaton, díjazásban részesült a Moszkva új kutatási központjában épülő irodaházra kiírt nemzetközi pályázaton. Az elmúlt néhány évben sikeres együttműködés alakult ki a BORD Építész Stúdió és olyan ismert nemzetközi építészek, mint Tadao Ando, Ilse Crawford és Ron Arad között. www.bordstudio.hu, www.facebook.com/BordStudio, adminisztracio@bordstudio.hu